

Долнитѣ данни показватъ, какъ се разпредѣля населението по селища, въ зависимостъ отъ етничния съставъ на последнитѣ:

Категории селища	Брой на селищата	Брой на жителитѣ				
		Всичко	Отъ тѣхъ:			
			българи	турци	ромъни	други
Български селища	212	156,128	113,663	21,915	1,429	19,121
Турски "	159	107,887	16,438	81,669	480	9,300
Татарски "	15	5,726	662	451	9	4,604
Ромънски "	2	343	33	—	306	4
Селища съ смѣсено население	2	10,523	3,471	2,487	4,071	494
Руски селища	2	1,126	56	37	45	988
Нѣмски "	1	134	22	9	1	102
Маджарски "	1	140	10	—	7	123
Всичко	394	282,007	134,355	106,568	6,348	34,736

Отъ тия данни, между друго, се вижда, че въ селищата съ чисто българско или съ преобладаещо българско население, които сж на брой 212, живѣятъ всичко 156,228 души, отъ които 113,663 души, или 72·8%, сж българи; а въ селищата съ турско и преобладаещо турско население има 107,887 жители, отъ които 81,669 жители, или 75·7%, сж турци. Следователно, турскиятъ елементъ въ турскитѣ селища е относително по-значителенъ, отколкото българскиятъ елементъ въ българскитѣ селища. Това е следствие на факта, че между българитѣ живѣятъ въ по-голъма пропорция чужденци (не мохамедани), отколкото между турското население. Това чуждо население (гърци, арменци, ромъни) намалява процента на българското население въ българскитѣ селища.

Гжстотата на населението. Видѣхме, че отстжпената на Ромъния територия е 7,525·4 кв. клм. Понеже тя е населена съ 282,007 души жители, то срѣдно на кв. клм. се падатъ 37·5 жители. Гжстотата на населението общо въ Царството е значително по-голъма — 45·0 жители на кв. клм. Следователно, отстжпената територия вобще е слабо населена.

Гжстотата на населението на отдѣлнитѣ околии, отъ които е отстжпено територия на Ромъния, е твърде различна. Споредъ преброяването на населението на 31 декемврий 1910 год. тази гжстота на кв. клм. е следната:

Балчикъ	20·3
Добричъ	32·7
К. Бунаръ	39·5
Силистра	48·2
Тутраканъ	52·4

Най-гжсто населени сж, следователно, околитѣ Силистра и Тутраканъ, чиято гжстота е по-голъма, отколкото срѣдната за Царството. Твърде слабо е населена околията Балчикъ, която цѣла (безъ едно село, но къмъ която пъкъ преминава едно село отъ околия Варна) е отстжпена на Ромъния. Но затова пъкъ тука земята е най-рационално използвана и е централизирана въ по-малко ржце. Тази околия, както и съсѣдната ней Добричъ, сжщо слабо населена. е центъръ на едрото

землевладѣние, каквото не се среща по другитѣ области на България.)

Градско и селско население. Както видѣхме, населението въ отстжпената територия живѣе въ 5 града и 389 села. Споредъ това то се раздѣля на две категории, които иматъ следната численостъ:

	Брой	%
Градско население	50,000	17·7
Селско население	232,007	82·3
Всичко	282,007	100·0

Грамадната частъ отъ населението на разгледваната територия е, следователно, селска. Общо въ Царството градското население съставлява 19·1% отъ цѣлото население, а селското — 80·9. Следователно съ отстжпената територия България губи относително повече отъ селското население, отколкото отъ градското.

Градското население се разпредѣля между следнитѣ градове:

Добричъ	17,146 жители
Силистра	11,646 "
Тутраканъ	10,490 "
Балчикъ	6,616 "
Каварна	4,102 "
Всичко	50,000 жители.

Тия градове сж едни отъ твърде цвѣтушитѣ и бързо развиващитѣ се градове на България. Това преди всичко се вижда отъ бързото увеличение на населението имъ. Така, общо увеличението на населението въ градоветѣ на Царството отъ 1887 до 1910 год. е съ 36·1%, когато за сжщия периодъ време увеличението на населението въ 5-тѣхъ отстжпени градове е съ 39·0%. Особено силно е увеличено населението въ Каварна, Добричъ и Балчикъ. Численото развитие на населението въ отстжпенитѣ градове е показано въ долната таблица, въ която броятъ на населението е означенъ споредъ общитѣ преброявания презъ 1880, 1887, 1900 и 1910 години.

Градове	Брой на населението презъ годинитѣ:					%увел. отъ 1880 до 1910 година.
	1880	1887	1900	1905	1910	
Добричъ	9,567	10,717	13,436	15,397	17,146	79·2
Силистра	10,642	11,414	12,130	12,055	11,646	9·4
Тутраканъ	7,113	7,848	9,393	9,845	10,490	47·5
Балчикъ	3,855	4,272	5,860	6,588	6,616	71·6
Каварна	1,479	1,706	3,125	3,699	4,102	177·4
Всичко	32,656	35,957	43,944	47,584	50,000	53·1

Твърде слабо увеличаване на населението въ Силистра се дължи между друго и на турската емиграция отъ тоя градъ. Вобщо отстжпенитѣ градове, като не смѣтаме Силистра, чийто хинтерландъ е отнетъ и придаденъ къмъ Ромъния още отъ момента на Освобождението, сж привличали къмъ себеси винаги по-голъмо население, отколкото изобщо останалитѣ градове на Царството. А дето привлѣкател-

1) Гледай по-нататкъ гл. IV. Земледѣлие.